

[Alsing Andersen.]

kredse en almindelig uvilje mod til stadighed at holde store styrker inde. Dette kan for mange nu synes uforståeligt. Men denne mentalitet var i og for sig meget let forklarlig, når man søger at genkalde sig hele situationen i sin erindring.

Efter at Polens modstand var knust i en håndvending, forløb hele vinteren uden større begivenheder. Dette styrkede naturligvis håbet om, at de nordiske lande bl. a. gennem en forsigtig militærpolitik skulle kunne holde sig udenfor opgøret. Men denne situation og den deraf opståede mentalitet har mindretallet ganske set bort fra, da de nu, med begivenhederne på sikker afstand, i 1955 har søgt at opstille de opgaver, som regeringen efter deres mening burde have løst i 1940 — altsammen forøvrigt i henhold til en beslutning, som ingen af mindretallets ærede medlemmer deltog i diskussionen eller afstemningen om, fordi de ikke var medlemmer af tinget dengang, en beslutning, hvis forudsætninger de derfor ikke har førstehåndskendskab til.

Da der fra den 4. april om aftenen syntes at være overhængende fare for, at krigen kunne komme til at berøre Danmark, var ministeriet enigt i den opfattelse, at det ville være uforsvarligt at lade de militære muskler spille. Der kom i de dage ikke så meget som en forespørgsel fra den tyske regering; der havde aldrig været rettet virkelige klager over dansk neutralitetspolitik. Ingen kunne have nogen anelse om den tyske regerings hensigter. Skulle vi i denne situation ved store indkaldelser, ved befæstningsarbejder og troppeforskydninger omkring grænsen og andre steder have givet de gale mennesker i naziregeringen i Berlin et kærkomment påskud til at beskyldte Danmark for, at det forberedte sig på at gå i tjeneste hos Tysklands modstandere? Skulle vi i denne situation, hvis indhold vi ikke kendte med sikkerhed, selv have kaldt lynet ned over os? Det radikal-socialdemokratiske ministeriums enige svar herpå var et afgjort nej. Dette ansvar vedkender vi os den dag i dag.

I anledning af det ærede medlem hr. Thestrups særbetænkning vil jeg først sige, at adskilligt af det, jeg allerede har sagt til de to andre mindretalsbetænkninger, jo også har gyldighed overfor det ærede medlem.

Det vil dog være rimeligt at gøre nogle yderligere bemærkninger til det ærede medlem hr. Thestrup. Det ærede medlem mener, at regeringen har handlet i strid med folketingets beslutning, fordi den ikke efter den 19. januar afsvor neutralitetspolitikken og gik over til at forberede et — jeg citerer efter det ærede medlems betænkning —

„egentligt forsvar mod et angreb fra tysk side med landets erobring som mål“. Jeg må bestemt afvise en sådan anklage som fuldstændig uberettiget. En sådan opgave havde folketinget aldeles ikke pålagt regeringen gennem den omtalte beslutning. Jeg kan forøvrigt ikke se, hvordan det skulle have været muligt for nogen dansk regering under de givne forhold — således som jeg allerede har skildret dem — og navnlig i den korte tid efter den 19. januar at tilrettelægge og gennemføre et så rendyrket eksistensforsvar, som det ærede medlem synes at have haft i tankerne. Endnu mindre kan jeg acceptere det ærede medlems betragtning, som jeg synes fremgår af hans betænkning om, at der i den daværende regerings forhold til folketingets beslutning skulle have været grundlag for en rigsretstiltale, dersom der blot ikke var gået så lang tid, og dersom statsminister Stauning og udenrigsminister Munch ikke i mellemtiden var afgået ved døden. Det ærede medlems tale i går gav mig et noget andet indtryk, vil jeg gerne have lov til at tilføje. Jeg forstod, at det ærede medlem i sin tale anlagde et rent politisk syn på begivenhederne, og jeg har derfor muligvis misforstået det ærede medlems udtalelser i betænkningen. Hvis det er tilfældet, vil jeg gerne sige, at jeg er ganske enig med det ærede medlem hr. Thestrup i de udtalelser, som han fremsatte i går, at der her er tale om et rent politisk spørgsmål, om modstridende politiske skøn udøvet af forskellige politiske partier.

Den dom, der her kan blive tale om, er en politisk dom afsagt af de danske vælgere. Jeg mener, at vælgerne allerede har dømt partierne imellem i denne sag, men hvis de konservative skulle føle trang til at få dommen appelleret ved næste valgkamp, skal vi være rede til at møde dem.

Hvad mener man iøvrigt med, at den daværende regering sad folketingets beslutning overhørig? Kan man for alvor mene,